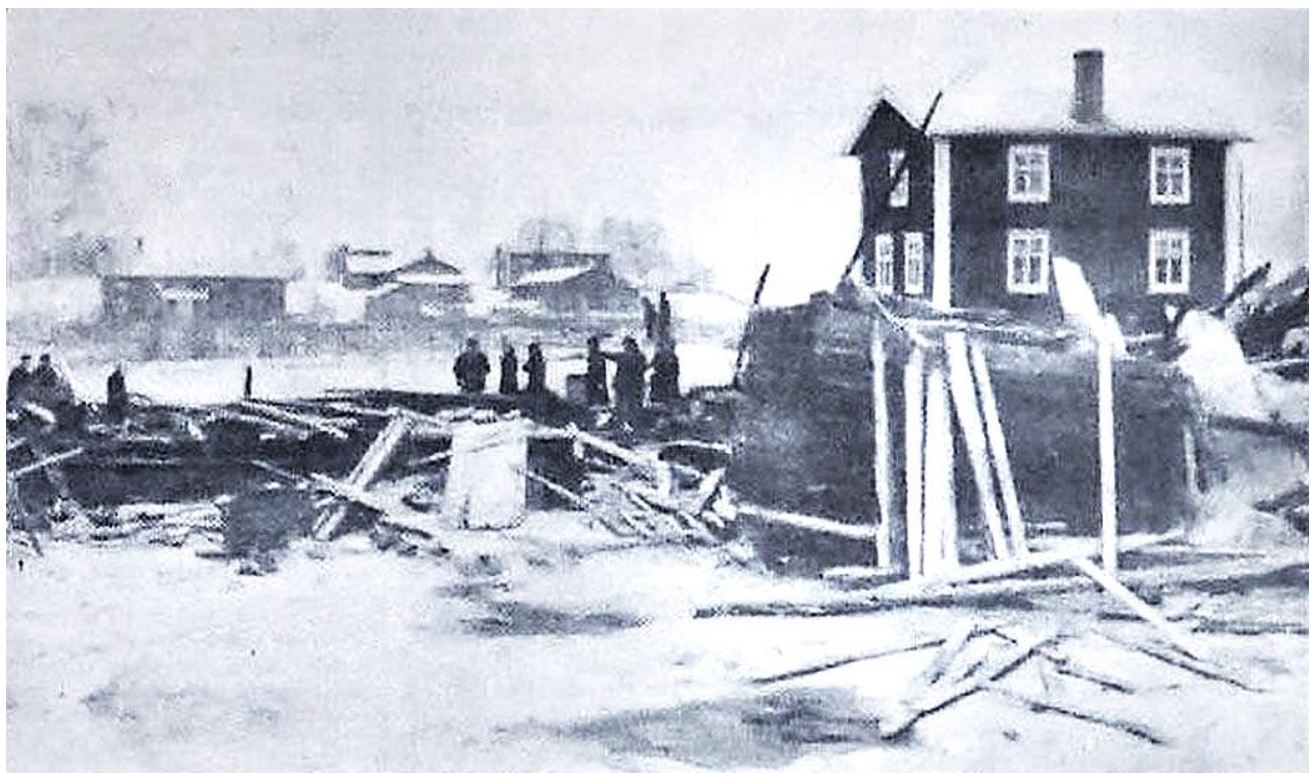

Ännu en eldsvåda i Kågedalen

(not. snickeri i Kusmark hade brunnit ner kort före)

Det här är en artikel som var införd i Skelleftebladet måndag 1947-10-10. Branden inträffade lördag 8/10.

Det var en fruktansvärd syn som mötte Skbl:s fotograf på brandplatsen; förutom de förkolnade resterna av byggnaden låg ihjälbrända djur i och omkring byggnaden.

Lagård brann upp, skador för 50 000

En ny förödande brand inträffade på lördagen i Kågedalen. Denna gång var det hemmansägaren Gustaf Lundqvists i Ersmark, stora ladugårdsbyggnad, som eldhärjades.

Samtidigt innebrändes två hästar, 17 nötkreatur, fyra grisar och en kalv samt en hel del körredskap, foder och spannmål. Värdet av det brunna beräknas till drygt 50 000 kronor. Försäkringarna täcker endast en liten del av värdet.

Elden upptäcktes vid 15.30-tiden av en son till Lundqvist, som varit till ladugården i ett ärende och som var på väg därifrån såg eld och rök tränga ut från godsellidret, som var beläget i mitten av byggnaden. Han tillkallade då genast gårdens folk, som dock ingenting kunde göra för att hindra den explosionsartade brandens vidare spridning.

Han skyndade åter in i ladugården för att lösgöra nötkreaturen, vilka dock var så skräckslagna att det ej gick att få ut dem. Tre av djuren hade tagit sig ut till porten men denna stod nu i ljusan låga varför de inte vågade fortsätta. Det återstod nu endast för pojken att försöka rädda sig själv.

Fru Lundqvist som skyndat till stallet för att rädda hästarna var också tvungen att vända om. De övriga familjemedlemmarna gjorde energiska men fruktlösa försök att rädda redskapen.

Elden slog snart genom taket och syntes milsvitt omkring, vilket gjorde att mycket folk strömmade till. Även med ångvisslan i den närliggande Svenssons gummiverkstad tillkallades en del folk, men vattenbristen gjorde att man stod helt hjälplös inför elden, som spred sig med stor hastighet.

Brandkåren från Kåge

som också kallades till platsen fick ett besvärligt arbete på grund av att man inte hade tillräckligt med slang; de slangar som använts i Kusmark på fredagen var i Lejonström för torkning. Det är på platsen en hel kilometer ned till älven, varför man fick stå och se hur byggnaden brann ner inför sina ögon.

Man fick nu istället inrikta sig på att rädda den närbelägna mangårdsbyggnaden, som ett tag var starkt hotad. Med Kåges mindre spruta fick man upp så pass vatten från en brunn att det räckte att blöta över ett brandsegel som dragits över gårdens spåntak, men sedan var den brunnen tom. En annan brunn, som man försökte med var för djup.

Men snart kom Kusmarks brandkår till platsen – även om den hade endast några hundra meter slang efter fredagens brand – och all slang kopplades samman så att man nådde älven och därmed var vattentillgången tryggad.

Under det man väntade på vatten började det höras skrik från svinstian och räddningsmanskaper fick inrikta sig på att rädda grisarna, som ännu möjligen levde.

Djuren var dock vilda

och vid tidigare räddningsförsök hade en gris rusat in i stian igen. Två små och två stora grisar, den ena en so tillhörig hemäg. Karl Viklund och ditskaffad samma dag för betäckning, lyckades man rädda undan elden. Däremot omkom tre stycken tre månader gamla grisar inne i stian.

En värdefull fargalt, som fanns där inne, blev vild då räddningsmanskaper trängde in, rusade ut åt andra hållet, genom lågorna över hela ladugårdsbyggnadens bredd. Kommen hundra meter från elden stöp han dock och tillskyndande personer kunde göra pinan kort för det helt svedda djuret.

På en timmes tid var den cirka 35 meter långa och två våningar höga byggnaden jämte besättning och inventarier lagd i aska. Det brunnas värde är svårt att i hast beräkna, men det uppskattas till cirka 50.000 kr.

Det var utan tvivel en av Kågedalens största och grannaste ladugårdar såväl beträffande byggnad och djurbesättning. Försäkringarna täcker endast en ringa del av värdet.

Den innebrända besättningen bestod av två hästar, 13 mjölkkor, tre kvigor, en kalv samt en ett par dagar tidigare inköpt värdefull ungtjur och de fyra, tidigare nämnda, grisarna.

Elden antages ha uppkommit från en kamin i svinhuset där man eldat tidigare under dagen. Svinhuset utgjordes av en utbyggnad mitt på den norra sidan av byggnaden och i vinden som drog rätt friskt från norr hade elden fått god fart.

Bearbetat av Hans Sandström